

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC747 a en b
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1175 (1) en (2)

datum uitspraak 30/11/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats] ([land]),
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Stichting Beheer en Toezicht als beheerder van
het Coulancefonds voor schadevergoeding aan slachtoffers van seksueel
misbruik in het [internaat], voorheen behorende tot de Nederlandse
provincie van de Ordensgemeinschaft der Armen Brüder des heiligen
Franziskus, hierna te noemen: Coulancefonds,

1. Verloop van de procedure

algemeen

- 1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door drie personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 23 december 2015, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie en een begeleidende brief van mr. Weller d.d. 18 december 2015. Het gaat om de navolgende adviezen waarin het door drie personen gepleegd seksueel misbruik gegrond is verklaard.
- a. het advies van de Klachtencommissie d.d. 18 februari 2015 met zaaknummer 2014W1175 (1), met betrekking tot het door [aangeklaagde 1] gepleegde seksueel misbruik, en
 - b. het advies van de Klachtencommissie d.d. 18 februari 2015 met zaaknummer 2014W1175 (2), met betrekking tot het door de [aangeklaagden 2 en 3] gepleegde seksueel misbruik.

1.2 Krachtens artikel 2 van de Compensatieregeling is deze regeling van toepassing voor een R.K. instelling in Nederland. Ten aanzien van het seksueel misbruik zoals vermeld in de onder 1.1 a en b genoemde twee adviezen is de R.K. instelling, waartoe de daders behoorden, te weten de Congregatie van de Broeders Franciscanen, (de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen-Brüder des heiligen Franziskus), niet meer in Nederland actief. Teneinde ook de slachtoffers van het seksueel misbruik binnen het toenmalige [internaat] te [plaats], ressorterend onder de hiervoor genoemde Ordensgemeenschap, voor compensatie in aanmerking te laten komen, is een Coulacefonds opgericht, waarvan het beheer berust bij de Stichting Beheer en Toezicht inzake seksueel misbruik in de RKK in Nederland.

1.3 Bij brief van 7 april 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop gereageerd bij brieven van 7 en 14 juli 2016 (opgesteld door mr. Weller). Een reactie van de zijde van voornoemde Congregatie van de Broeders Franciscanen blijft achterwege, gelet op het overwogene onder 1.2.

1.4 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Het Coulacefonds heeft zich ook aan de Compensatieregeling onderworpen. Partijen (met uitzondering van het Coulacefonds) hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Algemeen

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in de twee adviezen zoals genoemd onder 1, zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in deze twee adviezen, gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is in januari [jaartal], halverwege de zesde klas van de lagere school, naar het [internaat] gegaan. In het schooljaar [jaartal]-[jaartal] ging verzoeker naar de eerste klas van de [middelbare school]. In augustus [jaartal] (aan het begin van het tweede leerjaar) heeft verzoeker het internaat verlaten omdat de kosten daarvan voor zijn ouders te hoog werden. Verzoeker heeft nimmer over het hem aangedane seksueel misbruik durven spreken. Destijds niet met de jongens van het internaat uit angst voor represailles en evenmin met zijn ouders. Zijn gevoel van schaamte en de angst om niet geloofd te worden, waren te groot.

Seksueel misbruik door [aangeklaagde 1]: Advies met zaaknummer 2014W1175 (1)

Toen verzoeker op het internaat overging van de lagere school naar de eerste klas van de [middelbare school] ging hij ook over naar een andere slaapzaal, te weten de slaapzaal voor de jongens van de [middelbare school]. [burgerlijke naam aangeklaagde 1] (hierna te noemen: [aangeklaagde 1]) had de leiding over de slaapzaal en sliep in een klein kamertje naast de slaapzaal. Op enig moment is [aangeklaagde 1] 's nachts bij het bed van verzoeker komen zitten. De eerste twee keer dat dit gebeurde, was er geen sprake van seksueel misbruik. Wel was verzoeker bang. De volgende keer dat [aangeklaagde 1] bij het bed ging zitten, is hij met zijn hand onder de dekens gegaan en heeft hij de benen en de blote geslachtsdelen van verzoeker betast.

Hij ging daarbij met zijn hand in de pyjamabroek en onderbroek van verzoeker. Na een aantal keren werd verzoeker ook gedwongen om de geslachtsdelen van [aangeklaagde 1] te betasten, hetgeen hij afschuwelijk vond. Hij durfde er niet over te spreken. Ook is hij een keer - toen hij

griepig was - meegenomen naar het kamertje van [aangeklaagde 1]. Verzoeker was angstig, maar uiteindelijk heeft er toen geen misbruik plaatsgevonden.

Samenvattend heeft [aangeklaagde 1] verzoeker tenminste vijf keer betast aan zijn blote geslachtsdelen en tenminste vijf keer heeft verzoeker de blote geslachtsdelen van [aangeklaagde 1] moeten betasten. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 13 jaar oud.

Seksueel misbruik door [aangeklaagde 2]: Advies met zaaknummer 2014W1175 (2)

Wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 2] (hierna: [aangeklaagde 2]) was groepsleider van verzoeker en hield ook toezicht op de slaapzaal. Aanvankelijk was hij erg vriendelijk voor verzoeker en kwam hij vaak bij verzoeker op het bed zitten in de slaapzaal en aaide hij verzoeker op het hoofd. Gaandeweg onttaarde dit in seksueel misbruik. [aangeklaagde 2] betastte onder de dekens in de pyjama verzoekers buik en benen en later ook - over de onderbroek heen - de geslachtsdelen van verzoeker. Al met al is verzoeker meerdere keren op deze wijze over zijn onderbroek door [aangeklaagde 2] aan zijn geslachtsdelen betast. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 13 jaar.

Seksueel misbruik door [aangeklaagde 3]: Advies met zaaknummer 2014W1175 (2)

Wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 3] (hierna: [aangeklaagde 3]) was destijds de [functie] op het internaat. Toen verzoeker op enig moment griepig was, is hij daar naar toe gebracht. Verzoeker moest zich van [aangeklaagde 3] uitkleden (ook zijn onderbroek) en voor [aangeklaagde 3] komen staan. Vervolgens moest verzoeker onder het mom van een medisch onderzoek op zijn hand blazen. In eerste instantie begreep verzoeker niet wat precies de bedoeling was. Toen hij - nadat [aangeklaagde 3] ongeduldig was geworden - weer op zijn hand blies, greep [aangeklaagde 3] verzoeker bij zijn testikels en kneep hij er hardhandig in. In een reflex heeft verzoeker de hand van [aangeklaagde 3] weggeduwd, waarop [aangeklaagde 3] verzoeker een harde klap op het hoofd heeft gegeven als gevolg waarvan hij moest braken. Het daarop volgende weekend bracht verzoeker thuis door, maar hij heeft niets tegen zijn ouders durven zeggen. Zij dachten dat verzoeker hoofdpijn had omdat hij uit bed was gevallen.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de twee niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk adviezen van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1.a en b. In de hiervoor genoemde twee adviezen zijn de klachten tegen deze drie broeders gegrond verklaard.

De twee adviezen van de Klachtencommissie zijn - gelet op de omstandigheden als genoemd in overweging 1.2 - niet voorzien van de schriftelijke beslissing tot overname van het advies.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten drie daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--.

Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 categorie-indeling n.a.v. het misbruik [aangeklaagde 2] en [aangeklaagde 1]

Gelet op het door [aangeklaagden 2 en 1] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat dit seksueel misbruik van beide daders afzonderlijk beschouwd in categorie 3 moet worden ingedeeld. In beide gevallen is immers sprake van betasting van intieme delen (over en weer) gedurende een langere periode).

3.4 categorie-indeling n.a.v. het misbruik [aangeklaagde 3]

Gelet op het jegens verzoeker door [aangeklaagde 3] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat dit seksueel misbruik ingedeeld dient te worden in categorie 2, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling. Het seksueel misbruik is beperkt gebleven tot één gebeurtenis, waarbij in de intieme delen van verzoeker is gegrepen en geknepen.

3.5 conclusie categorie-indeling

Voorgaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie (het misbruik door de drie broeders gezamenlijk beoordelende) verzoekers aanvraag indeelt in categorie 3.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 7 april 2016 is - in aanvulling op de brief van mr. Weller d.d. 18 december 2015 die met het aanvraagformulier was meegezonden - namens verzoeker bij brieven van 7 en 14 juli 2016 de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is door het hem aangedane seksueel misbruik beschadigd geraakt in zijn ontwikkeling. Hij was een opgewekte jongen. Hij is naar het internaat gegaan omdat zijn ouders een eigen zaak hadden. Door het seksueel misbruik is hij psychische problemen gaan ontwikkelen. Zo werd hij snel agressief, ontwikkelde dwangmatige handelingen (zogenaamde 'tics'), werd zenuwachtig, onzeker, neurotisch en kon zich niet meer goed concentreren en niet meer meekomen op school. Hij heeft de [middelbare school] (gestart op [internaat] en later elders) dan ook niet succesvol kunnen afronden en is vervroegd in dienst gegaan. Vervolgens heeft hij allerlei kleinere banen gehad en verschillende bedrijfjes opgezet. Werken onder een baas in een dienstverband kon hij niet verdragen. Hij heeft in zijn leven altijd een minimaal inkomen genoten. Vanaf [jaartal] is verzoekers inkomen door een ernstige ziekte en daarmee gepaard gaande vele operaties gaandeweg nog lager geworden.

In de hypothetische situatie waarin hij niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij beter zijn opgeleid, een inkomen op middenniveau hebben kunnen verdienen en een niet zo verbrokkelde carrière hebben gehad. Door het seksueel misbruik heeft hij in ieder geval over de periode tot [jaartal] minder inkomsten kunnen genereren dan het geval zou zijn geweest indien hij niet zou zijn misbruikt. Tevens is zijn huidige [uitkering] lager dan in de hypothetische situatie zonder misbruik het geval zou zijn geweest.

De totale vermogensschade wordt begroot op een bedrag dat de maximaal te adviseren compensatie overschrijdt.

Daarnaast maakt verzoeker uiteraard aanspraak op smartengeld vanwege het aangedane seksueel misbruik en het daarmee gepaard gaande leed. Hij heeft jarenlang geleden onder ernstige [lichamelijke klachten] en hij heeft gekampt met [psychische klachten].

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële vermogensschade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Gelet op het overwogen onder 1.1 is er geen inhoudelijke reactie van [internaat].

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij - onder meer - een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren beoordeeld.

4.6 Voor de Compensatiecommissie is niet zonder gerede twijfel komen vast te staan dat verzoeker substantiële schade heeft geleden die veroorzaakt is door het hem aangedaan seksueel misbruik. Dit brengt met zich dat een indeling in categorie 5 - gelet op de daartoe gestelde eisen in de Compensatieregeling - in het onderhavige geval niet passend is. Zij komt tot dit oordeel op grond van de volgende afweging.

4.7 De stelling van verzoeker dat hij in de hypothetische situatie waarin hij niet seksueel zou zijn misbruikt, een hogere opleiding had kunnen afronden en een inkomen op middenniveau had kunnen verdienen, kan de Compensatiecommissie - mede bij gebreke aan daartoe strekkende bewijsmiddelen - niet zonder gerede twijfel volgen. Reeds voordat sprake was van het seksueel misbruik, had verzoeker in de zesde klas van de lagere school immers al gedoubleerd. Vervolgens doubleerde hij wederom op de elders gevolgde [middelbare school], die hij na vertrek van de [middelbare school] op [internaat] volgde, hetgeen volgens verzoeker zelf te wijten was aan het niveauverschil tussen deze twee [middelbare scholen]. Aldus is naar het oordeel van de Compensatiecommissie redelijkerwijze niet vast te stellen dat het tot tweemaal doubleren zonder gerede twijfel aan het seksueel misbruik dient te worden toegerekend. Daarbij komt dat het rapport uit [jaartal] van drs. [naam] (psycholoog) melding maakt van verzoekers mindere gunstige schoolattitude, terwijl verzoeker toen nog niet op [internaat] was geplaatst. Tevens wordt in het rapport ook de mogelijkheid van lager onderwijs open gehouden, waarbij ook dan begeleiding nodig werd geacht.

4.8 Vervolgens heeft verzoeker allerlei banen en bedrijven gehad waar een einde aan kwam door een combinatie van factoren, te weten de economische neergang rond [periode], de opkomst van het internet waardoor de markt voor zijn business wegviel, en de helaas zeer ernstige ziekte die zich openbaarde. Vanaf welk moment deze ziekte verzoeker is gaan beperken in zijn vermogen om inkomsten te genereren, kan uit de overgelegde bewijsstukken niet worden afgeleid. Evenmin zijn bewijsstukken (zoals bijvoorbeeld een huisartsenjournaal) overgelegd waaruit valt af te leiden dat er een causaal verband bestaat tussen enerzijds de [klachten] ten gevolge van de klap na het seksueel misbruik en dat dat dit werk-belemmerend heeft gewerkt anderzijds.

Hoewel de Compensatiecommissie geen enkele reden heeft te twijfelen aan de oprechtheid en authenticiteit van de verklaringen van verzoeker en zijn familieleden, vormen deze verklaringen - zeker nu die niet worden ondersteund door andere, niet van directe en logischerwijze betrokken familieleden afkomstige bewijsmiddelen - onvoldoende grond om de conclusie te kunnen dragen dat deze hoofdpijnen tot vermogensschade hebben geleid. Dit betekent dat de Compensatiecommissie onder deze omstandigheden en gelet op de strenge vereisten die in artikel 5.5 van de Compensatieregeling aan het oorzakelijk verband tussen het seksueel misbruik en vermogensschade worden gesteld, niet kan overgaan tot het adviseren van vermogensschade.

4.9 Dit neemt niet weg dat verzoeker aanspraak kan maken op een vergoeding voor smartengeld. Verzoeker is op het internaat door maar liefst drie personen seksueel misbruikt en dit heeft geleid tot veel leed, zoals valt te lezen in de indringende verklaringen die verzoekers [familieleden] daarover hebben afgelegd. Verzoeker heeft een zeer onplezierige tijd doorgebracht op het internaat en heeft geleden onder [lichamelijke en psychische klachten]. Verzoeker heeft jarenlang geleden onder schaamtegevoelens over hetgeen hem was aangedaan en durfde er tot vrij recent niet over te spreken. Wrang in dit verband is dat zijn ouders destijds een goed bedoeld advies van een psycholoog hebben opgevolgd in de overtuiging dat ze goed deden en dat dit achteraf gezien zo verkeerd is uitpakkt. Gelet op alle feiten en omstandigheden wordt betaling van het hoogste bedrag binnen categorie 3, te weten €20.000,-, geadviseerd.

4.10 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €5.314,32 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling kunnen de gemaakte advocaatkosten tot maximaal €1.000,- voor rekening van het Coulacefonds komen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan het Coulacefonds om een bedrag van €20.000,- aan verzoeker te betalen, alsmede
- aan het Coulacefonds om een bedrag van €1.000,- ter zake van kosten van rechtsbijstand te betalen aan de advocaat van verzoeker.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 30/11/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter